

دانشگاه تربیت مدرس

دانشگاه تربیت مدرس

مطالعات ترجمه قرآن و حدیث

و فصلنامه
مطالعات ترجمه قرآن و حدیث

دوره ۳، شماره ۶، پاییز و زمستان ۱۳۹۵

▪ نقد و بررسی ترجمه قرآن کریم - ترجمه دهم هجری حسین تکتار فیروز جانی، مهدی ناصری، حسن مقیاسی	۱
▪ واکاوی معنای انواع «فاء» در قرآن کریم و ارزیابی برگردان فارسی آن علی حاجی خانی، ابوالفضل حاجی حیدری، صادق عباسی	۳۱
▪ قالب‌های معنایی فعل «رأى» در آیات قرآن کریم و برگردان فارسی (بر پایه معناشناسی قالبی چارلز فیلمور) فرزانه حاجی قاسمی، نصرالله شاملی	۵۷
▪ تحلیل انتقادی ادوات تأکیدی مفعول مطلق تأکیدی و عطف متراوف در ترجمه‌های انگلیسی قرآن براساس نظریه متن‌گرایی هاوس (مطالعه موردنی ترجمه‌های شاکر، ایروینگ، هلالی- خان) مصطفی واعظی، قاسم فائز، محمد رضا رسولی راوندی	۸۵
▪ چالش‌های ترجمه آیات متشابه لفظی مفرد در قرآن کریم (موردکاوی: موارد ناهمگون به لحاظ اسم و فعل یا نوع فعل) کرم سیاوشی، سمیه سلامیان	۱۲۵
▪ نقد و بررسی معادل ترکیبی «خلال طَيْب» در <u>۵</u> ترجمه فارسی قرآن کریم اکبر ساجدی	۱۵۷
▪ بررسی کنش‌های فraigفتاری در دو نوع متفاوت از فرامین قرآنی و شیوه برخورد مترجمان انگلیسی با آن سیدعلی اصغر سلطانی، مهدی مقدسی نیا	۱۹۱
▪ چکیده مقالات به زبان انگلیسی ۲۱۹	

- * پروانه انتشار این مجله به شماره ۹۱/۳۲۴۶۳ مورخ ۹۱/۱۰/۲۵ از طرف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی صادر شده است.
- * براساس برنامه شماره ۹۲/۱۲/۱۱ مورخ ۹۲/۱۲/۱۸/۵۷۸۸۷۸ دفتر سیاست گذاری و برنامه ریزی امور پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مجوز انتشار دوفصلنامه مطالعات ترجمه قرآن و حدیث صادر شده است.
- * بر اساس مجوز شماره ۱۳۹۴/۱۰/۷ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۷ کمیسیون بررسی نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از شماره نخست درجه علمی - پژوهشی به مجله اعطای شد.

دوره ۳، شماره ۶، پاییز و زمستان ۱۳۹۵

دو فصلنامه علمی - پژوهشی مطالعات ترجمه قرآن و حدیث

دانشگاه تربیت مدرس	ناشر و صاحب امتیاز
سعید نجفی اسداللهی	سردبیر
علی حاجی خانی	مدیر مسؤول
سید ابراهیم آمن	مدیر داخلی
شهره حیدری	مدیر اجرایی

هیئت تحریریه

علیه کرد زعفرانلو کامبوزیا (دانشیار، دانشگاه تربیت مدرس)	سعید بزرگ بیگدلی (دانشیار، دانشگاه تربیت مدرس)
عباس مصلحی پور یزدی (دانشیار، دانشگاه امام صادق "ع")	علی حاجی خانی (استادیار، دانشگاه تربیت مدرس)
همبرخ رضا میر Hajji (دانشیار، دانشگاه علامه طباطبائی)	رقیه رسم پور ملکی (دانشیار، دانشگاه الزهراء)
رضا ناطقیان (دانشیار، دانشگاه علامه طباطبائی)	کاووس روحی برندق (استادیار، دانشگاه تربیت مدرس)
سعید نجفی اسداللهی (استاد، دانشگاه علامه طباطبائی)	عبدالهادی فقهی زاده (دانشیار، دانشگاه تهران)
ناصر نیکویخت (استاد، دانشگاه تربیت مدرس)	فتحیه فتحی زاده (دانشیار، دانشگاه الزهراء)

ویراستار (فارسی)، حروفچینی و

صفحه‌آرایی

ویراستار (انگلیسی)

ناظر چاپ

چاپ

شهره حیدری

مهدی ناصری

مصطفی جانجانی

شمس

► نشانی: تهران، تقاطع بزرگراه شهید چمران و جلال آل احمد، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده علوم انسانی،
دفتر مجله مدرس، صندوق پستی ۱۴۱۱۵-۱۳۹

تلفکس: ۸۲۸۸۴۶۱۵ پیام نگار: mmtqh@modares.ac.ir

► نشانی چاپخانه: میدان انقلاب، ابتدای کارگر جنوبی، انتهای کوچه مهدیزاده، شماره ۴۴، کتاب شمس

۱. مقاله‌ها بیانگر آرا و نظریات نویسنده‌گان است.

۲. این مجله در پایگاه استادی علوم جهان اسلام (ISC) به نشانی www.isc.gov.ir و اطلاعات علمی جهاد
دانشگاهی (ISD) به نشانی www.isd.ir و بانک اطلاعات نشریات علمی کشور www.magiran.com و پایگاه
مجلات تخصصی نور به نشانی www.noormags.ir نمایه می‌شود.

قیمت تکشماره: ۳۰/۰۰۰ ریال

اهداف مجله

- گسترش نگاه تخصصی به حوزه ترجمه قرآن و حدیث
- معرفی اصول و مبانی ترجمه قرآن و دیگر کتب روایی
- تعمیق پژوهش‌ها در عرصه ترجمه قرآن
- بستر سازی برای شناسایی و ارزیابی سبک‌ها و روش‌های مناسب در ترجمه قرآن کریم، احادیث شریفه و منابع دینی
- فراهم آوری زمینه جهت رفع موانع و مشکلات ترجمه‌های قرآن کریم، احادیث شریف و سایر کتب مربوطه در آینده
- ایجاد زمینه برای نقد و بررسی نظریه‌های ترجمه و زبان‌شناسی در حوزه قرآن و حدیث و کتب دینی
- فراهم آوردن بستر مناسب جهت کمک به متجمان قرآن کریم و احادیث شریفه و کتب تفسیری در ارائه ترجمه‌های مناسب

محورهای پذیرش مقاله

- بررسی و نقد ترجمه‌های قرآن کریم به زبان فارسی و غیر فارسی با استفاده از نظریات ترجمه
- بررسی و نقد ترجمه تفاسیر قرآن کریم به زبان‌های مختلف
- بررسی و نقد ترجمه‌های نهج البلاغه و کتب روایی، ادعیه و سایر منابع دینی
- بررسی موانع ترجمه، آسیب‌شناسی و راهکارهای آسیب‌زدایی از ترجمه‌های قرآن و حدیث
- روش‌شناسی ترجمه قرآن کریم و احادیث شریفه
- بررسی و نقد مبانی (کلامی، فلسفی، فقهی و عرفانی) ترجمه‌های قرآن و حدیث
- بررسی تطبیقی ترجمه‌های شیعی و سنتی قرآن کریم
- بررسی و نقد ادله جواز و یا عدم جواز ترجمه قرآن کریم
- بررسی احکام فقهی ترجمه قرآن کریم
- ترجمه‌های قرآن کریم و مباحث میان رشته‌ای (زبان‌شناسی، معناشناسی و مردم‌شناسی و ...)
- بررسی ترجمه‌های چند رسانه‌ای قرآن کریم
- بررسی و نقد سبک‌های ترجمه قرآن کریم و احادیث شریفه
- تاریخ ترجمه قرآن کریم و بررسی تطورات تاریخی آن
- تأثیر و تاثیر ترجمه‌های قرآن بر ادبیات فارسی و ادبیات عربی
- ترجمه قرآن کریم و تحولات زبانی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی
- روش‌های آموزش ترجمه قرآن کریم
- بررسی تطبیقی ترجمه‌های زبان فارسی قرآن کریم و دیگر زبان‌های دنیا
- کارکرد واژه‌نامه‌های کهن عربی و فارسی در ترجمه قرآن کریم و احادیث شریفه
- تأثیرپذیری ترجمه‌های قرآن از روایات مصوبین
- معادل‌بایی واژگان در ترجمه مفردات قرآنی

- ارزیابی محسن و عیوب کاربست فناوری‌های نوین در ترجمه قرآن کریم و متون دینی
- ارزیابی نقش تحولات زبانی در ترجمه قرآن و متون مقدس اسلامی
- بررسی راهکارهای تقویت ترجمه‌های قرآن کریم و متون مقدس اسلامی
- بررسی واژه‌شناختی، زبان‌شناختی و رویکرد ترجمه مفسران و مترجمان قدیم ایرانی از رهگذر تحقیق در تفسیرها و ترجمه‌های کهن قرآن کریم؛ از جمله: تفسیر طبری، تفسیر سورآبادی، تفسیر قرآن پاک، تفسیر ابوالفتوح و ...
- بررسی بیشینه تاریخی ترجمه قرآن کریم و سیر تطورات آن
- بررسی و نقد تأثیر اسرائیلیات در ترجمه قرآن کریم

شیوه‌نامه نگارش و تدوین مقاله

توجه: (در صورت عدم رعایت دقیق موارد ذیل، مقاله برای داوری ارسال نخواهد شد)

ارسال مقاله فقط از طریق سامانه <http://qhts.modares.ac.ir> می‌باشد و شامل موارد ذیل است:

- ساختار مقاله باید مشتمل بر چکیده فارسی و انگلیسی، واژه‌های کلیدی، مقدمه، بدنی اصلی (مباحث نظری، داده و روش تحقیق، یافته‌های تحقیق، تجزیه و تحلیل و نتیجه‌گیری)، فهرست منابع و ضمایم باشد.
- حجم مقاله، شامل متن، چکیده فارسی، چکیده لاتین، منابع و شکل‌ها، جدول‌ها، با رعایت استانداردهای حروف‌چینی مجله، باید بین ۱۵ تا ۱۸ صفحه باشد. مقالات با حجم بیش از ۱۸ صفحه بررسی نخواهد شد.
- چکیده فارسی (حداقل ۲۰۰ و حداکثر ۲۵۰ کلمه)؛ واژه‌های کلیدی فارسی (حداکثر ۵ واژه)؛ چکیده انگلیسی (حداکثر ۲۵۰ کلمه و حداقل ۲۰۰ کلمه) و واژه‌های کلیدی انگلیسی (حداکثر ۵ واژه)
- مسئولیت علمی مقاله بر عهده نفر اول است.
- تبصره: اگر صاحب اثر شخصیت حقوقی (سازمان، نهاد و...) باشد، به جای نام خانوادگی و نام نویسنده، عنوان شخصیت حقوقی ذکر شود.
- یک فایل pdf حاوی مشخصات کامل نویسنده / نویسندهان مقاله؛ شامل نام سازمان مربوطه، مرتبه علمی نویسنده / نویسندهان، شماره تلفن همراه و نشانی ایمیل
- یک فایل pdf حاوی کل مقاله بدون مشخصات نویسنده / نویسندهان مقاله؛
- یک فایل word حاوی کل مقاله اصلی، بدون مشخصات نویسنده / نویسندهان مقاله؛
- فایل‌های تکمیلی شامل: فرم تمهدنامه مبنی بر عدم چاپ مقاله در نشریه‌ای دیگر و عدم ارسال همزمان برای نشریات دیگر، فرم تأییدیه مقاله برای مقالات مستخرج از پایان‌نامه یا رساله و فرم تأییدیه کار تحقیقاتی برای مقالات مستقل (این فرمها روی صفحه اصلی مجله موجود است).
- حروف‌چینی مقاله باید در برنامه Word 2007 یا 2010 و با فاصله میان سطور سینگل و حاشیه‌ها از بالا ۲، پایین ۲،۵ و چپ ۲ سانتی‌متر باشد. در تایپ مقالات، رعایت نیم‌فاصله ضروری است. لازم است در نگارش مقاله از قلم‌های ذیل استفاده شود:

- عنوان مقاله: ۱۴ بی نازنین بولد
- اسامی نویسنده‌گان: ۱۲ بی نازنین بولد^۱
- مرتبه علمی نویسنده‌گان: ۱۱ بی نازنین
- کلمه چکیده: ۱۴ بی نازنین بولد
- متن چکیده: ۱۰ بی نازنین بولد
- واژه‌های کلیدی: ۱۰ بی نازنین بولد
- متن مقاله: ۱۳ بی لوتوس نازک
- متن عربی مقاله: ۱۳ نورلوتوس
- در تدوین اصل مقاله برای تنظیم بخش‌های مختلف مقاله قبل از تیترهای اصلی و فرعی، از مقدمه تا نتیجه‌گیری و منابع از اعداد (مثل: ۱-۱ و ۲-۲ و ۱-۲) استفاده شود و پس از تیترها، نیازی به دو نقطه نیست.
- قیتر یک شماره‌ای: ۱۴ بی نازنین بولد
- قیتر دو شماره‌ای: ۱۲ بی نازنین بولد
- قیتر سه و چهار شماره‌ای: ۱۱ بی نازنین بولد
- شیوه ارجاع در مقاله باید به سبک APA و یا شیکاگو باشد و منابع مورد استناد در متن با ذکر نام خانوادگی نویسنده، سال انتشار و شماره صفحه داخل پرانتز آورده شود: (گنجی، ۳۸۶: ۲۲).
- شیوه نگارش مشخصات منابع در انتهای مقاله بر اساس حروف الفبا باید مطابق نمونه‌های ذیل باشد:
- کتاب: نام خانوادگی نویسنده / نویسنده‌گان، نام، عنوان کتاب (ایتالیک)، مترجم، محل انتشار، ناشر، سال انتشار،
- مثال: ۱- فضل، صلاح، علم الأسلوب مبادئه و/orاءاته، ط۱، القاهرة: دار الشروق. (۱۹۹۸م).
- ۲- صفارزاده، طاهره، ترجمه قرآن، انتشارات جهان رایانه کوثر: تهران. (۱۳۸۰ش).
- مجله: نام خانوادگی نویسنده / نویسنده‌گان، نام، عنوان مقاله (داخل گیومه)، نام مجله (ایتالیک)، شماره مجله، شماره صفحات ابتدا و انتهای مقاله، سال انتشار،
- مثال: مصطفوی‌نی، سیدمحمدرضی، «نقد ساختار ترجمه حداد عادل و صفارزاده (بررسی موردي ضمير فصل)»، مجله دوفصلنامه مطالعات ترجمه قرآن و حدیث، شماره ۱۳۹۳(ش)،
- آیات مبارکه قرآن کریم در پرانتز گلدار با فونت نورلوتوس ۱۲ بولد قرار گیرد. ۲۰
- مثال: «جاء الحق وزهق الباطل» (إسراء / ۸۱)
- توضیحات شکل: بالای شکل آورده شود کلمه شکل و شماره شکل بولد و توضیحات نازک بی نازنین ۱۰
- توضیحات جدول: بالای جدول آورده شود و خود کلمه جدول و شماره جدول بولد و توضیحات نازک بی نازنین ۱۰

^{*} قلم زیرنویس فارسی: ۹ بی لوتوس نازک و قلم زیرنویس لاتین: ۸ تایمز نیو رمن نازک

- بین علام نگارشی و کلمه قبل فاصله‌ای نباشد. مثلاً اگر در پایان جمله، نقطه بیاوریم حتماً بین نقطه و کلمه قبل هیچ فاصله نباشد. ولی اگر پرانتز یا گیومه باز شود حتماً به کلمه بعد چسبیده باشد. موارد درست:
- «این مسأله را می‌توان...»
(فولادوند، ۱۹۹۰ م: ۱۲)
- موارد نادرست: حتماً تک تک موارد زردرنگ را با مثالهای فوق مقایسه کنید
- (فولادوند، ۱۹۹۰ م: ص ۱۲)
- اگر در ارجاع درون متنی به بیش از یک منبع اشاره شود، بین دو منبع نقطه کاما (:) می‌آید، مانند: (بخاری، ۱۹۸۶ م: ۱۰۲؛ کلینی، ۱۴۲۹ اق: ۵۹۵)
- در نگارش مقاله برای ارجاع دادن و نقل قول‌های مستقیم فقط از گیومه « استفاده شود. همچنین برای برجسته کردن اسم‌ها، کلمات، یا عبارت‌های ویژه نیز می‌توان از همین گیومه استفاده کرد.
- مثال: او گفت: «کتاب «درسنامه ترجمه قرآن کریم» را مطالعه کردم.»
- هرچند در نقل قول‌ها، قرار دادن نقطه، هم پس از گیومه و هم قبل از گیومه و در پایان جمله جایز است، در این مجله حتماً باید نقطه پس از اتمام جمله و قبل از بستن گیومه باشد.
- مثال: «او تلاش کرد تا اینکه توانست موفق شود.» (عبدی، ۱۹۹۹ م: ۱۳)
- پس از سال شمسی حرف "ش"، پس از قمری "ق" و پس از میلادی "م" بدون فاصله با سال، تایپ شود.
- مثال: ۱۹۸۰ م ۱۳۷۷ اش ۱۴۲۳
- اگر مقاله حاوی شعر باشد، نیازی به بردن شعر در جدول و تنظیم دقیق مصراع‌ها نیست، فقط شعر بصورتی نگارش شود که بین دو مصراع فاصله باشد.
- منابع و مصادر، بعد از قرآن کریم، با شماره‌گذاری باشد و عنوان کتاب یا مجله بولد شود.
- علام اختصاری:
- اگر منبع فاقد تاریخ باشد: (بی تا)، مثال: درون متنی: (زرین کوب، بی تا: ۳۴۲)
- مثال در منابع: طبری، محمدبن جریر، (بی تا)، جامع البیان فی تأویل القرآن، موسسه الرساله.
- اگر منبع فاقد محل نشر باشد: (بی مک)، مثال:
- طبری، محمدبن جریر، (۱۹۹۸ م)، جامع البیان فی تأویل القرآن، بی مک، موسسه الرساله.
- اگر منبع فاقد ناشر باشد: (بی نا)
- به لحاظ حقوقی، مسئولیت صحت و سقم مطالب مقاله بر عهده نویسنده / نویسنده‌گان است.
- مجله حق رد یا قبول و نیز ویراستاری مقالات را برای خود محفوظ داشته است و مقالات دریافتی عودت داده نمی‌شود.

دوفصلنامه علمی-پژوهشی مطالعات ترجمه قرآن و حدیث

دوره ۳، شماره ۶، پاییز و زمستان ۱۳۹۵

▪ نقد و بررسی ترجمه قرآن کریم - ترجمه دهم هجری ۱	حسین تکتیار فیروزجائی، مهدی ناصری، حسن مقیاسی
▪ واکاوی معنای انواع «فاء» در قرآن کریم و ارزیابی برگردان فارسی آن ۳۱	علی حاجی خانی، ابوالفضل حاجی حیدری، صادق عباسی
▪ قالب‌های معنایی فعل «رأى» در آیات قرآن کریم و برگردان فارسی (بر پایه معناشناسی قالبی چارلز فیلمور) ۵۷	فرزانه حاجی‌قاسمی، نصرالله شاملی
▪ تحلیل انتقادی ادوات تأکیدی مفعول مطلق تأکیدی و عطف متراծ در ترجمه‌های انگلیسی قرآن براساس نظریه منگرایی هاوس (مطالعه موردی ترجمه‌های شاکر، ایروینگ، هلالی-خان) ۸۵	محمود واعظی، قاسم فائز، محمدرضا رسولی راوندی
▪ چالش‌های ترجمه آیات متشابه لفظی مفرد در قرآن کریم (موردکاوی: موارد ناهمگون به لحاظ اسم و فعل یا نوع فعل) ۱۲۵	کرم سیاوشی، سمیه سلمانیان
▪ نقد و بررسی معادل ترکیبی «خلال طَيِّب» در <u>۵۴</u> ترجمه فارسی قرآن کریم ۱۵۷	اکبر ساجدی
▪ بررسی کنش‌های فraigفتاری در دو نوع متفاوت از فرامین قرآنی و شیوه برخورد مترجمان انگلیسی با آن ۱۹۱	سیدعلی‌اصغر سلطانی، مهدی مقدسی‌نیا
▪ چکیده مقالات به زبان انگلیسی ۲۱۹	